Door de gemeente Maassluis is voorgesteld om de kademuur langs De Wip te vervangen. Om meer inzicht te krijgen op wat voor termijn deze werkzaamheden moeten plaatsvinden, is door de gemeente een verkenning uitgevoerd om tijdig alle knelpunten en risico's in beeld te hebben. Uit deze verkenning bleek dat in het kader van de voorbereidingen diverse onderzoeken uitgevoerd dienden te worden. Teneinde de overlast voor de omgeving zoveel mogelijk te beperken, dienden de onderzoeken zoveel mogelijk gelijktijdig plaats te vinden. Het was dé kans voor IDDS om haar verschillende expertises op één locatie in te zetten. Zo werd archeologisch en bouwhistorisch onderzoek uitgevoerd in de sleuven die gegraven werden om de kadeconstructie te kunnen beoordelen en werd tegelijkertijd een milieukundig onderzoek uitgevoerd. Voorafgaand aan de diverse onderzoeken diende het plangebied te worden vrijgegeven voor ongesprongen explosieven.

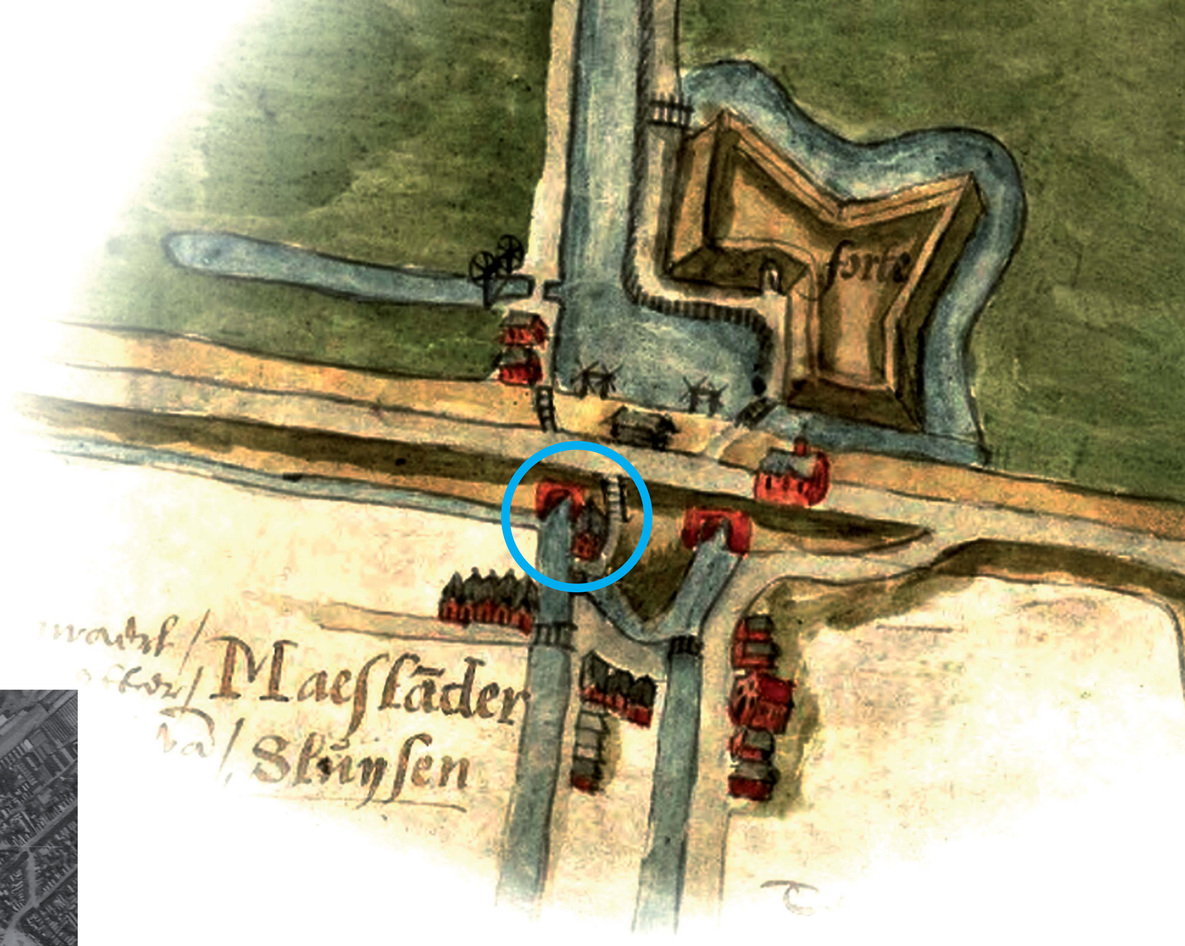

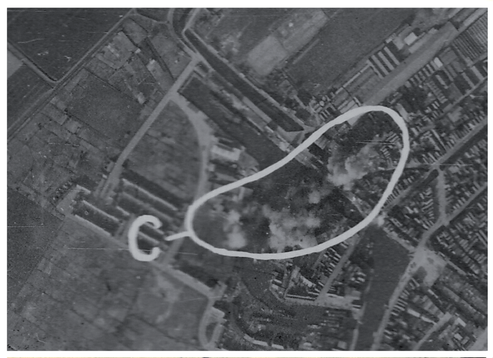

De locatie

De Zuidvliet werd in de eerste helft van de veertiende eeuw gegraven voor het afwateren van het achterland. Deze vliet watert in het westen af via de Wateringse sluis en het Hellinggat op de Maas. De inrichting rondom de sluis varieerde vanaf de aanleg. Op historisch kaartmateriaal vanaf het einde van de zestiende eeuw is te zien dat er bebouwing aanwezig was bij de sluis en langs de Zuidvliet. De sluis loopt onder de Hoogstraat – Zuiddijk door.

Zoals de naam al zegt, ligt deze straat hoger dan het omliggende gebied. Om dit hoogteverschil van circa 3-4 m te overbruggen was er bij de sluis eerst een trap aanwezig. Dit is nu nog steeds het geval aan de zijde van de Noordvliet, al zal de inrichting daar in de loop van de eeuwen lichtelijk gewijzigd zijn. Wanneer de trap bij de zuidvliet werd vervangen door een talud zoals in de huidige situatie, is niet bekend. Vermoedelijk in de zeventiende of achttiende eeuw.

Opdrachtgever:
Van Dijk Maasland BV

Bevoegd gezag:
Gemeente Maassluis

De Wip | Maassluis

Ruimte & Ontwikkeling
- Milieu
- Archeologie
- Explosieven
- Ecologie
- Water
- Asbest
- Cultuurtechniek
- Bouw
- Infra

IDDS

Archeologie en bouwhistorie

Werkwijze

Het archeologisch onderzoek betrof een begeleiding. Er werden in totaal zes werkputten aangelegd van gemiddeld 1 m breed en 1 tot 5 m lang. In totaal is 24m² opgegraven. De diepte van de werkputten varieerde.

Resultaten archeologie en bouwhistorie

Ondanks de geringe omvang van de onderzochte gebieden, heeft het onderzoek een duidelijk beeld van het plangebied gegegeven. Het gebied behoort tot de oude kern van Maassluis waar in de veertiende eeuw de sluis werd aangelegd. In deze tijd verrees ook eerste de bebouwing aan de kade van de Zuidvliet, die zich in de eeuwen daarop verdichtte. Op de hoek van de Wip met de Zuiddijk-Hoogstraat stond in de vroege negentiende eeuw nog bebouwing direct aan de kade. Dit waren twee panden en een bijgebouwtje. Ook stond er bebouwing aan de Zuiddijk-Hoogstraat ter plaatse van, en over de sluis. Toen later in de negentiende eeuw de sluis werd vernieuwd zijn deze gebouwen verdwenen. Het straatniveau werd vanaf de Markt richting het westen diverse malen opgehoogd. Op basis van het vondstmateriaal is dit waarschijnlijk in de achttiende eeuw en voornamelijk in de negentiende eeuw gebeurd.

Bouwhistorie

Van de kadebebouwing werden enkele muurfragmenten aangetroffen. Op basis van de karakteristieken van het baksteenmateriaal konden deze resten in de zestiende eeuw gedateerd worden. Zij houden verband met het pand dat op een kaart uit 1590 staat ingetekend. Het is hetzelfde gebouw dat te zien is op divers fotomateriaal uit de vroege twintigste eeuw.

Archeologie

Er werden diverse ophogingslagen aangetroffen die, op basis van het aangetroffen vondstmateriaal, uit de achttiende en negentiende eeuw dateerden. Het betrof met name roodbakkend aardewerk, faience wandtegels en industrieel wit. Er was geen chronologische volgorde te herkennen in het materiaal uit de opvolgende ophooglagen. Dit houdt in dat de vondsten in de ophooglagen zijn aangevoerd met de grond en niet lokaal zijn afgezet.

Milieu

Onderzoeksvragen en werkwijze

Doel van het onderzoek was het bepalen van de veiligheidsklasse in het kader van de voorgenomen werkzaamheden in de grond. Daarnaast was het doel vast te stellen in hoeverre het voormalige dan wel het huidige gebruik van de onderzoekslocatie heeft geleid tot bodemverontreiniging.

Het bodemonderzoek had een verkennend karakter en beoogde het verkrijgen van inzicht in aard, plaats van voorkomen en concentraties van eventueel aanwezige verontreinigende stoffen in de bodem. Het onderzoek werd uitgevoerd door middel van zintuigelijke waarnemingen en grondboringen die in het laboratorium geanalyseerd werden.

Resultaten milieuonderzoek

Uit het onderzoek bleek dat de grond en het grondwater in de omgeving van De Wip hooguit verhogingen zijn aangetroffen met parameters die in iedere binnenstedelijke context gevonden kunnen worden.

Explosieven

Onderzoeksvragen en werkwijze

Op 18 maart 1943 werd Maassluis getroffen door een geallieerd bombardement dat een groot deel van de binnenstad verwoestte. Uit de quickscan die door IDDS werd uitgevoerd bleek dat de locatie gelegen is binnen het getroffen gebied. De aanwezigheid van conventionele explosieven was dan ook niet uit te sluiten. De graafwerkzaamheden werden uitgevoerd met een beveiligde kraan en een benaderingsteam. Het oppervlak werd realtime gedetecteerd met een passieve en actieve detector.

Resultaten explosievenonderzoek

Binnen de kaders van het onderzoeksgebied werden geen conventionele explosieven aangetroffen waarna het gebied werd vrijgegeven.

IDDS Groep bv | 's Gravendijckseweg 37 | 2201 CZ Noordwijk | 071-4028586 | www.IDDS.nl